

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 48 K
Félévre . . . . . 24 K
Negyedévre . . . . . 12 K
Egy hóra . . . . . 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP
Főszerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Léopolda-utca 1. sz. Telefonszám: 21
MEGJELENIK MINDENNAP, VASAR
ÉS UNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 62. szám.

Péntek, március 15.

Vasárnapra megkötik a román békét.

Bukarest, márc. 15. Tegnap délelőtt Cotroceniben megkezdődtek a végleges békeszerződést célzó tárgyalások. A második plenáris ülést ma délelőtt tartották meg. Bizonyosra veszik, hogy a végleges békét a legközelebb, de vasárnap okvetlen aláírják.

Bukarest, márc. 15. Marghiloman tegnap hosszasan tárgyalt Czerninrel. Ebből azt következtetik, hogy Marghiloman-kormány van alakulóban, amellyel Czernin a monarchia és Románia közötti jó viszonyt helyre akarja állítani.

Ma ült össze a szovjet kongresszus.

Pétervár, március 15. Hivatalos. A moszkvai szovjet kongresszus március 15-én ül egybe a békeszerződés ratifikálására. A kongresszusnak háromezer tagja lesz.

Az ukrán pótszerződés.

Budapest, március 15. A Magyar Távirati Iroda ma közzétette az ukránokkal megkötött békeszerződés pótszerződését. Ez tizenegy cikkből áll és a károk megtérítéséről, a szerződés meghosszabbításáról, a magánjogi összeköttetések meghosszabbításáról, a hadifoglyok, internáltak kicseréléséről, a sírok gondozásáról, a hadifoglyok, internáltak által elkövetett bűncselekmények törléséről, a kereskedelmi hajók visszaadásáról és a pótszerződés ratifikálásáról intézkedik. A pótszerződést 2 példányban állították ki.

Nyugaton lesz a világháború legnagyobb küzdelme.

Hindenburg és Ludendorff nyilatkozata.

Berlin, március 15. Hindenburg és Ludendorff a főhadiszálláson beszélgetés közben nyilatkoztak a hadihelyzetről. Hindenburg szerint a keleti államok csak Németországgal egyesülve élhetnek. Ludendorff szerint nyugaton teljesen felkészültünk, várjuk az ellenség támadását. Ha nem akarja a békét, legyen harc a kedve szerint. **A meginduló harc a világháború leghatalmasabb küzdelme lesz.** Enyhe békét nem kötünk, ellenben a német békét kivivjuk magunknak.

Berlin, március 15. A „Lokalanzeiger“ a berlini tanácskozások eredményéről azt írja, hogy azokon abban állapodtak meg, miszerint Németország akciójának súlypontját a nyugati frontra helyezi.

Hartlepol is bombázták.

Berlin, márc. 15. Hivatalos. Egyik léghajónk sikerrel bombázta Hartlepol kikötőjét és ipartelepeit és aztán erős ellenhatás dacára sértetlenül hazatért.

London, márc. 15. Hartlepol bombázásakor többen meghaltak. Kilencen megsérültek. Néhány ház összeomlott, harminc megrongálódott.

Lloyd George kormánya megingott.

Rotterdam, márc. 15. A „Nation“ jelenti Londonból: Lloyd George kormánya megingott. A unionisták Chamberlain mellett foglalnak állást.

A harctereken nincs ujság.

Budapest, márc. 15. A vezérkar főnöke jelenti ma: Nincs semmi ujság.

A németalföldi kormány engedett.

Bécs, márc. 15. Itteni illetékes helyen úgy tudják, hogy a németalföldi kormány tiltakozásának bejelentése mellett ugyan, de végül mégis hajlandó átengedni a kívánt hajóteret.

Az ukrán orosz béke.

Pétervár, március 15. Kievből bizottság utazott Pétervárra, hogy megkösse a békét Ukrania és Nagyország között.

A nápolyi bombázás.

Lugano, márc. 15. A németek a Nápoly elleni bombázáskor 150 bombát dobtak a repülőgépeikről a városra.

A cholmi kérdés.

Krakó, márc. 15. A „Nova Reforma“ jelenti: Hir szerint a cholmi kérdést az ukrán-lengyel bizottság összeülése előtt a lengyelek javára fogják megoldani.

Popovicsot letartóztatták.

Budapest, márc. 15. Popovics Aurél lugosi theologiai tanárt a rendőrség ma letartóztatta. Kiderült, hogy a milliós sorsjegy meséjét csak kitálta. Giurgiu Valér bankigazgató ártatlan.

A mai tőzsde.

Budapest, márc. 15. Magyar Hitel 1276, Osztrák Hitel 821, Leszámitoló 708, Agrár 939, Magyar Bank 845, Hazai 474, Drasche 1030, Urkányi 746, Salgótarjányi 982.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, március 14.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-
téri eseményekről:

KELETI HARCTÉR:

A románok az osztrák-magyar területen általuk még megszállva tartott utolsó keskeny sávokat is kiűrtették. A monarchia keleti részének harmadfél év háborújának nyomasztó sulya után ismét teljesen szabad.

Odessa tegnap délután óta a szövetségesek kezében van. Mialatt nyugat felől német századok nyomultak előre, a teherpályaudvaron keresztül egy osztrák-magyar hadosztálynak Zeldler Alfréd vezérőrnagy vezetése alatt álló elővédje behatolt a városba.

OLASZ HARCTÉR:

A Pasubio tömb déli fensikjén levő olasz sziklaállásokat tegnap nagy területen a levegőbe röptették. Aknáinknak hatása megsemmisítő volt. A rom területét osztagaink megszállották.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, március 14.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Az ellenséges tüzéség egyes szakaszokon a Lys és Scarpe között, a Maas mindkét oldalán és a Sungenban Altkirch vidékén élénk tevékenységet fejtett ki. Az arcvonal többi részén is több helyen élénkebb volt a zavaró tűz, az állások előterében kisebb gyalogsági harcok.

Tegnap légi harcban és a földről 17 ellenséges repülőgépet és három kötött léggömböt lőttünk le.

Báró Riechthofen kapitány hatvanötödik légi győzelmét aratta.

KELETI HARCTÉR:

A román kormányval egyetértésben a Brailából Benden keresztül Odessa elen irányított csapatok Moldovanka mellett bandákkal folytatott küzdelem után Odesszát megszállották. Smerinkából ezeket osztrák-magyar csapatok követték.

A többi harctérről nincs ujság.

Ludendorff.

HIREK

— **Kegyelmet hoz az új főherceg.** A hivatalos lap tegnapi száma az igazságügyminiszterhez intézett következő királyi kéziratot közli:

Kedves dr. Vázsonyi!

Ném, Zita királyné ő császári és királyi felsége szerenéses lebetegedésével Engemet és Házamat ért ürvendetes esemény alkalmából szívem sugallatát követem, amidőn azokkal szemben, akik a büntetőtörvények ellen vétettek és arra méltóknak látszanak, kegyelmet óhajtok gyakorolni, miéртis eziránti mielőbbi előterjesztéseit elvárom.

Kelt Bädenben, 1918. évi március hó 10-én.

Károly s. k.

Dr. Vázsonyi Vilmos s. k.

— **Március idusa.** A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérnek zárdaiskolájában ma délután 9 órakor szépen sikerült hazafias ünnepély volt. A műsor első számaként Erkel Ferenc „Ima” c. énekét a polgári iskola III-ik osztályú növendékei énekelték el, ami után Boskovits Zsigmond IV. o. t. Molnár: „Levél anyámhoz” című költeményét szavalta el hatá-

sosan. **Nikolits Stefi** szép zongorajátéka után **Ausch János** plébános-helyettes magas szárnyalású ünnepi beszédet mondott. A polgári iskola IV. osztályú növendékeinek három szólamú éneke után **Benő Ilonka** szavalta el nagy hatással **Gyóni Géza**: „Csak egy éjszaka” című gyönyörű versét. Az ünnepély a himnusz eléneklésével ért véget. — A **Messinger Karolin**-féle leánynevelőintézetben is szépen sikerült márciusi ünnepélyt tartottak ma. Az ünnepi beszédet **Rosenbock Jolán** mondotta. Szavalat, ének és zongoraszám egészítette ki a műsort.

— **A nagybecskereki jótékony négyzet** választmányja tegnap délután **dr. Mihálovics Ödön**né elnöklése alatt ülést tartott. Jelen voltak: **Bakalovich Józsefné, Bielek Antalné, Kamenszky Árpádné, Krumenacker Istvánné, Mencer Lipótné, Popovics Péter Szilárdné, dr. Vincze Erődy Ernőné** és **dr. Wattyay Dezsőné**. A választmány többek között 880 koronát utalványozott ki több szegénysorsu helybeli lakosnak.

— **Elismerés a csehzei segédjegyzőnek.** Felmentés folytán a katonai szolgálat alól mentesült **Zsénár Sándor** csehzei segédjegyző a verségi 7. honvédpótzászlóaljtotól a következő elismerő sorokat kapta: **Zsénár Sándor** egy éves önkéntes szakaszvezető a tényleges szolgálat alól felmentésvén, nevezettnek a honvéd helyőrségi huszárvadászi üzem számadásainak lelkiismeretes pontossággal és kötelességérzettel párosult szaktudással való eredményes viteléről a legfelsőbb szolgálat nevében elismerésemet fejezem ki. — Pótzászlóaljparancsnok.

— **A Nagybecskereki Zenekedvölők Egyesülete** vezetése alatt álló városi zeneiskola növendékeinek hatodik hangversenye 1918. évi március hó 16-án délután 6 órakor lesz a zeneiskolában. Műsor: 1. Vadász induló. **Fahrbach Ph.**-től. Előadja a zenekar. 2. **Mendelssohn, Suleiha**, négykezes. Előadja zongorán **Kada Aranka** és **Benő Melinda**. 3. **Amusement, Andre Jul.**-től, hatkezes. Előadják zongorán: **Braun Irén, Bartek Lidy** és **Kövesi Márta**. 4. **Traumerei Schumann Rob.**-től. Előadja a zenekar. 5. **Bátor: Boszorkánytánc.** Előadja zongorán: **Vattay Pelbárt Zsuzsika**. b) **Burgmüller: Ballada.** Előadja zongorán: **Králik Ákos**. c) **Mozart: Menuet.** Előadja zongorán: **Lenhardt Iluska**. 6. **A Loin du Bal Intermezzo.** **Gillet Ernest**-től és b) a császárné táncolni kíván, keringő. Előadja a zenekar. 7. a) **Scharwenka: Lengyeltánc.** Előadja a zongorán: **Ambrozy Irén**. b) **Grug: Noiturno.** Előadja zongorán: **Bagossy Ella**. c) **Chopin: Valcer.** Előadja zongorán: **Rósa Emma**. „Bécsi szivek” induló. **Ischpold**-től. Előadja a zenekar. — A zenekart **Gilda Vendel** zeneiskolai vezető-tanár vezeti. Az intézet zenekarának névsora: **I. Hegedű: Losonczy István, Pillis Kornél, Agoston Ede, Losonczy Lehel, Eich János, Kalboréán György, II. Hegedű: Székely Géza, Hollaender Antal, Salamon Zoltán, Viola: Lukinich Béla, Ivánovits Endre, Sólyom István, Gordonka: Weisz István, Ripka Camillo, Fuvola: Hollaender Pál, Ciroi Silvius, Gordon: Wehninger Ernő, Harmónium: Kovács Matild, Zongora: Székely Emma és Lenhardt Iluska. A zongoraszmokot Szilágyiné Kokits Elza és Lissatz Ilonka tanárnők növendékei játsszák. Belépődíj 1 korona.**

— **Az ujságpapír felhasználásának korlátozása.** A hivatalos lap tegnapi száma kormányrendeletet közöl, amely korlátozza a nem rotációs ujságpapír felhasználását, azonkívül szabályozza a cellulóze, a faanyag és a papírgyártását, feldolgozását és forgalomba hozatalát. A rendelet az Ujságpapírközpont hatáskörét kiterjeszti a nem rotációs ujságpapírra és az ilyen ujságpapíron nyomtatott időszaki lapokra is. Egy másik rendelet szerint a kereskedelemügyi miniszter a cellulóze, a faanyag és a papírgyártását, feldolgozását és forgalomba hozatalát rendelettel szabályozhatja. Erre a célra a vállalatok kényszerítéssel is elrendelheti és a társulatok szervezését és hatáskörét is szabályozhatja. A kereskedelmi miniszter ennek a rendeletnek kapcsán megalapította a „Celluloze és Papírgyári Szövetséget”, amely nem más, mint

a cellulóze és papírgyártásával foglalkozó vállalatok kényszerítésszerűsége.

A kereskedelemügyi miniszter a papírgyártás miniszteri biztosává **Maly Ferenc** miniszteri tanácsost nevezte ki.

— **Hadikávé** kapható március 18-tól kezdve a Közéllátási Irodában.

— **Elrabolták a király ajándék-óráját.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Tegnap este a Tisza Kálmán-terem egy rokkant ezredesi megállított ismeretlen egyén és tüzet kért tőle, majd azt kérdezte, hogy hány óra. Az ezredes gyanútlanul elővette óráját, mire a merénylő megfogta az órát, az ezredes mellbevágta, aki hanyatt esett. A merénylő erre elmenekült. Az ezredes a rendőrségen elmondotta, hogy az órát a királytól kapta ajándékba. Az értéke legalább tízezer korona. A merénylőt nyomozzák.

— **Sonkatolvajok Zsigmondfalván és Lázárföldén.** **Tipung János** zsigmondfalvai községi bíró házában a napokban betörők jártak, akik a padlás felfestése után elvittek 12 darab sonkát, egy bőlon zsírt, hat oldal szalonát és egy lóra való szerszámot. Ugyancsak hasonló módon törték be másnap éjjel **Wolff Ferenc** lázárföldi gazdálkodó házába, ahonnan szintén 12 darab sonkát, két oldal szalonát, két disznópofát és két lóra való értékes sárgarézes szerszámot vittek el. A károsultak feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást és tegnap sikerült is a tetteseket négy ujozori lakos személyében kinyomozni és elfogni. Érdekes, hogy a négy sonkatolvaj közül kettő felmentett katona, vagyis jobbmodu emberek. A csendőrség a lepott élelmiszerek nagy részét meg is találta náluk. Mind a négy sonkatolvajt Nagybecskerekre fogják bekisérni.

— **Hegyan pusztul a falu?** Adalék a gyermekhalandósághoz.) A nagybecskereki kir. ügyészséget a napokban arról értesítették **Kumán** községből, hogy **Sz. Vojáné kumáni asszony**, akinek a férje katona, ikreket szült: egy fiú és egy leánygyermeket. Az ikrek azonban, akiket külső sérülés volt, a szülés után napon elpusztultak. Mivel gyanusnak tűnt fel az eset, a kir. ügyészség intézkedésére a törvényszéki orvos kiszállt Kumánba, ahol felboncolta a két kicsi holtestet. A boncolás ugyan nem igazolja a bűnselekményt, de rávilágít egy szomorú, a falusi állapotokat élénken jellemző, kirívó tényre: a szüléshez az anya nem hívott bábát, hanem egy 75 éves falusi anyóka segédkezett, akinek tudatlansága, de főként hatalmasan megnőtt tisztátalan körmei vérméregzést és így az újszülöttek halálát okozták. Az anya, akit a csendőrség kihallgatott, azt adja elő, hogy nem hivatott szülésznőt, mert az ikrek idő előtt jöttek a világra és így nem volt ideje előkészületeket tenni. Később megérkezett a bába, de akkor már nem segíthetett. A hatóság még csak eljárást sem indíthat ez ügyben, mert hisz csupán egy vénasszony tudatlanságáról, ügyetlenségéről van szó.

— **A perlaszi borbélyinas furfangja.** **Perity Bódog** perlaszi borbélymester elküldte e hét elején 14 éves inasát: **Szekulity Velykót** egy kis kocsiával az erdőbe fáért. Az inas többé nem tért vissza. Másnap a borbélymester mindenütt kereste, de nem akadt rá. Jelentést tett az eltűnt fiúról a csendőrségen. Az éppen a faluban időző **Salczér Sándor** nagybecskereki járásörmester a csendőrökkel nyomozott a fiú után, amikor is meglepő felfedezést tettek: a fászkocsit megtalálták a falutól négy kilométerre széjjelszédve, a hegyparti erdőben pedig ráakadtak a borbélyinas kalapjára. Mindenki büntényre gondolt: a fiút a Bégába dobták, meggyilkolták. Az ijedelem azonban nem tartott sokáig, mert telefonérdeklődésre kidrűlt, hogy a furfangos figarónövendék **Orlód** községben elszé-

Telefon 330.

Szombaton, március hó 16-án, két előadás: fél 6 és fél 9 órakor.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Vasárnap, március hó 17-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Telefon 330.

Henny Porten!

A királyné férje.

Vigjáték 3 felvonásban.

gődött
bért fi
része sz
erdőbe
öt meg
sze viss
land ut
a vend

— E
moziban
ves brili
a Vásár
lomba r

— A
nyőri t
élő diva
című det
elsőrang
aratott.
szombato
férje” cí
tatásra,

MO
Az O

Péntek, 15

A s

TE

Egy s

Főszerep

— Előad

Helyár

Pályab

1918

Kate

A körü
sadalom
ezer rok
zetén seg
egyéb mu
és árvák
történet
megoldás
tosítva, a
óhajtanak.

Némets
doltak ar
ben a haz
hogy ezen
és legyen
a legszüks
sák.

A német
vetséghez
kijelentés
létesítésre
„Birodalm
kedni, hog
demére fog
vező feltét
lyekhez ju
városi és k
érteni.
A biztos
közödjék a
földjéből es
mondhat, g
zetbe, neve
erkölcsben.
sítése erős
a határszele
tal a vidéki
sok felé.
előnyvel fog
melést előse

gödött egy másik borbélyhoz, aki neki jobb bért fizet Srekiuty a kalapot, saját beismerése szerint, csak azért hagyta hátra az erdőben, hogy azt a látszatot keltse, mintha őt meggyilkolták volna. A csendőrök per-sze visszavitték régi gazdájához, a kis kaland után most újra Perlaszon „habozza” a vendégek szakálát...

— **Elveszett** tegnap este 5—7-ig a városi moziban vagy onnan jövet egy darab tiz éves briliáns fülbevaló. A becsületes megtaláló a Vásártér 813/10. sz. alá vigye, ahol jutalomba részesül.

— **A Városi Mozi** tegnapi műsorán gyönyörű természeti felvételek az Alpokból, egy élő dívatszalon és „A 17-es számú fegyenc” című detektív történet szerepelt, mind megannyi elsőrangú, érdekes film, mely nagy tetszést aratott. Ma ugyanaz a műsor megy. Holnap szombaton és vasárnap pedig „A királyné férje” című 3 felvonásos vígjáték kerül bemutatásra, a főszerepben Henry Portennel.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Péntek, március 15-én és szombat, március 16-án:

A szezon legnagyobb eseménye!

TENGERPARTI ÁLOM.

Egy szerelmi történet 5 felvonásban.

Főszereplő: Susanna Grandais.

— Előadások: fél 6 és fél 9 órakor. —

Helyárak:

Pályulés 1-80 K, zsolya 150 K, I. hely 120 K, II. hely 1— K, III. hely 60 fillér.

A FALU

Katonai házak, telepek létesítése.

Irta: D. Bedó Mátyás.

A kormány, karöltve az áldozatkész társadalommal, mindent elkövet, hogy a sok ezer rokkant, özvegy és árvák nehéz helyzetén segítsen, a rokkantakat ipari és egyéb munkára képezte ki, az özvegyek és árvák járulékait emeli, azonban nem történt még lépés a legfontosabb kérdés megoldása tekintetében, nincsen még biztosítva, amit e szerenteseknek legjobban óhajtanak, az állandó, nyugodt — otthon.

Németországban már 1915. év elején gondoltak arra, hogy ezen áldozatokkal szemben a haza adós. Kötelessége biztosítani, hogy ezen családok saját földjükhöz jussanak és legyen néhány borozda földjük, amelyen a legszükségesebb élelmi cikkeket elvetthesek.

A német városok szövetsége, amely szövetséghez 761 város tartozik, a következő kijelentéssel lépett be a katonai otthonok létesítésére alakult főbizottságba:

„Birodalmi törvénynek kell arról intézkedni, hogy azon harcosok, akik a haza védelmére fegyvert fogtak és családjaik, kedvező feltételek mellett házakhoz és műhelyekhez jussanak. Ebben az államban, a városi és községi hatóságoknak egyet kell érteni.

A biztos rög tudata, a hazaszeretet fokozódik a harcosban azáltal, hogy hazája földjéből egy kis darabot a magáénak mondhat, gyermekei kerüljenek jobb helyzetbe, nevelkedjenek fel egészségben és jó erkölcsben. — A katonai otthonok létesítése erősítse meg a német nemzetet a határszeleken és akadályozza meg együtt a vidéki lakosság törtetését a nagyvárosok felé. Közgazdasági szempontból is előnyvel fog ez majd birni, mert a többter-
melést elősegíti...”

Az említett főbizottság 1915. év március hó 20-án alakult meg és főbb vonásokban, a következő törvény-tervezetet fogadta el:

Az állam a birodalmi szövetségbe tartozó kormányoknak módot nyújt ahhoz, hogy harcosok és azok ellátatlan családtagjai számára „katonai házakat” (Kriegerheimstätten) létesítsenek alábbi feltételek mellett:

A katonai házaknak olyanoknak kell lenni, hogy biztosítsák a jövő generáció testi és erkölcsi fejlődését, emeljék a nép katonai erejét és fokozzák a hazai talaj termelőképességét.

Első sorban tekintetbe veendő a városokban és falvakban a helyi illetőségű rokkantak, özvegyek és árvák. Katonai otthonokat esakis az állam, vagy szervei létesíthetnek, minden ide vonatkozó határozat állami jóváhagyást igényel.

Kétféle katonai otthon létesíthetik: Ház kerttel, vagy pedig ingatlan kertészeti és mezőgazdasági célokra. Ez utóbbit csak földművelők és kertészek kaphatják meg mérsékelt tőkével.

Ezen katonai otthonok telekkönyvileg átiratnak és első helyen lesz bekebelezve a törlesztési összeg. Ez lejárat előtt csak az állam hozzájárulásával fizethető ki. A telepekre elidegenítési tilalom is kiköthető. Az ingatlanra csupán építkezési vagy gazdasági célra felvett, fel nem mondható tőkekamattörlesztéses kölcsönt lehet bekebelezni, egyéb hitelek elől a telekjegyzőkönyv z á r v a v a n. A vételár 10%-a lehetőleg a fél által lefizetendő, ha erre nem képes, úgy az összeget bekebelezés ellenében valamely jótékony intézmény vagy az állam katonai rokkantak és családtagok járulékalapja hitelezheti.

A katonai telep magánadósság miatt árverésre nem bocsájtható, fel nem osztható, öröklés útján száll az utódokra, végrendelezés hiányában pedig a legkisebb gyermekre.

A katonai telepek létesítésének céljaira az állam a belügyminiszterium kebelén külön hivatalt állít fel.

A katonai telepek vételárának 90%-át az állam biztosítja. A háboru tartama alatt és azután két éven át pénzintézetek 4%-os kamattal kötvényeket bocsájthatnak ki ezen célra 500 millió márka erejéig. Törvényhozási uton lesznek szabályozva a kötvények beváltásának módzatai. Magán-kölcsönök után az állam 90% erejéig kezességet vállal. Rokkantak és özvegyek számára az állam olyképpen teszi lehetővé a katonai telep megszerzését, hogy a járandóságokat mind átváltoztatja rokkantsági járulékokra és ezek megfelelő részét egy összegben folyósítja.

A telepeket a helyi hatóságok létesítik és ha megfelelő terület nem áll rendelkezésre, kisajátításnak van helye...

Hlyfermán gondoskodik Németország hű fiairól. Mindenféleképpen biztosítva van a katonai otthonok sorsa, mert végeredményben az állam kezekedik mindenért. Sokat foglalkoztatja az elmélet, hogy milyen lesz a társadalmi rend a háboru után? A hazatérő katonák nem lesznek-e majd tulkövetelők és kellőképpen respektálják-e majd a hatósági intézkedéseket?

Nehéz ezen kérdésekre választ adni, annyi azonban kétségtelen, hogy harcosoknak és családtagjaiknak igényeik lesznek és ezeket teljesíteni kell, mert kötelességünk.

A népjóléti miniszterium tervbe vette, hogy népjóléti biztosokat küld ki. Ezen ál-

CLUB-MOZI

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Szombat, március hó 16-án:

Elsőrendű, igen sikerült, kacagtató vígjáték

Wupke magánzó a gőzfürdőben.

Vígjáték 3 felvonásban.

Az összetört szív. Dráma 2 részben

Teljesen új technikai felszerelés.

Helyárak: Pályulés 1-80, zsolya 150, I. hely 120, II. hely 1—, III. hely 60 fillér.

Előadások kezdete fél 6 és fél 9 órakor.

lások azonban csak tiszteletbeliek lennének.

Nézetem szerint népjóléti biztosoknak fizetéses tisztviselőknak kell lenni és fel kell őket ruházni önálló hatáskörrel. Ezen biztosoknak lenne azután többek között — és első sorban — a feladata katonai házak és telepek szervezése. A hatóságok mindenben kezükre járnának.

Németországban 1915. évi március hó 20. 28 város, község és intézmény jelentette be csatlakozását a katonai telepek létesítése céljából megindult mozgalomhoz és ez a szám rövid egy év alatt 2628-ra emelkedett! (Lásd D a m a s c h e Adolf: Aufgaben der Gen.eindepolitik, 6. oldal)

Lehet-e szebb feladat, mint a hős harcosoknak, azok gyámolító nélkül maradt családtagjainak, biztos otthon és egy darab termőföldet juttatni? Tudják meg, akik hazatérnek, hogy miért harcoltak, tudják meg a családok, akik visszamaradtak, hogy a haza nem háladatlan velük szemben, keblére öleli őket...

Ne legyenek kitéve a lakbérzsorának, ne aggassa őket az a gondolat, melyik föld alatt hajtsák le pihenőre fejeiket!

Bécs városa szintén elhatározta már, hogy 686 egyszobás és 252 többszobás lakást épít katonai egyének és családjaik számára. E célra átenged 113.942 négyzetméter területet, alapot létesít és kezességet vállal a felveendő tőkekamattörlesztéses kölcsönért.

Azt hiszem, hogy mi sem leszünk tévovázók és ezen a téren mindenki igyekezni fog részét kivenni. Kettős célt érünk el ezzel: elejét vesszük a lakáshiány miatt támadó elégedetlenségnek és előmozdítjuk az általános népjólétet, továbbá egy olyan fontos szociális kérdést oldunk meg, amelynek hatása kétségtelenül mutatkozni fog. A saját lakhellyel és földdel bíró egyének lelkiülete más, mint a proletáré, az előbbinek más fogalma van a hazai rögéről és sohasem lesz kapható államfelforgató eszmékre.

Reméljük, hogy e végtelenül fontos kérdés az intéző körök figyelmét nem fogja elkerülni és minél előbb erdemlegesen elintézik azt.

Csak

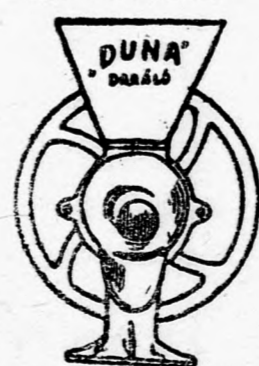
Gyöngyvírág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

Uj! Szabályozható Uj!
DUNA-DARALÓ!

Ürge-féle szab.

10—12 éves gyermek mindenfélé terményt tetszés szerinti finomságra darálhat. Nem falábbal, hanem öntött vastalppal van ellátva. Sulya 25 kiló (a gép 18, a kerék 7 kiló) és óránként 30 kilót darál. Postán azonnal szállítható.

Ara 125 korona.

Bérmertve, bárhova szá litva.

Minden daralóröndelés után 10 kor. előleget kell beküldeni és a postautalvány szolványére a pontos cím kiirandó. 293.

Rendelésnél kérem feltétlenül ezen lapra hivatkozni
Herzl Ignác a „DUNA” áruk szétküldés: telepe
LENGYELTÓTI 30. (Somogy megye.)

Eladó ház.

A Német utcai 189. sz. ház, mely áll 6 lakószoba, 3 konyha, 3 éléskamra, istálló, kotárka és magtárból azonnal eladó.

Közelebbi megtudható:
Ferdinándy Jánosnál, ugyanott.

Meghívó.

A szerbittebei legelőbirtokosok bankja részvénytársaság Felsőittebén

1918. évi március 30-án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségeiben tartja

VIII. rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

A közgyűlés tárgya:

1. A jelenlevő részvényesek hitelesítésére 2 részvényes valamint közgyűlési jegyzőkönyvvezető megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése az 1917. évi működéséről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság javaslata a nyereség felosztása iránt.
5. A mérleg megállapítása, a nyereség hováfordítása iránti határozat, az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
6. Az alapszabályok 4. §-ának módosítása.
7. Az intézet alelnökének megválasztása.
8. 3 igazgatósági tag megválasztása.
9. A felügyelő-bizottság megválasztása.
10. Az intézet ügyvédjének megválasztása.
11. Netaláni indítványok.
12. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.

Megjegyzés: Az alapszabályok 25. §-a értelmében, a közgyűlésen csak azon részvényes bír szavazati joggal, ki részvényeit 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál leteszi.

Vagyon. Mérleg-számla 1917. évi december hó 31-én. Teher.

Pénztár számla	23774	15	Alaptőke számlája	100000	—
Váltó számla	228207	—	Tartalékalap számla	13793	78
Folyó számla	21221	59	Külön tartalékalap számla	3800	—
Értékpapír számla	16754	—	Kétes követelések fedezeti számla	5000	—
Perköltség számla	4045	89	Betét számla	180339	80
Átmeneti kiadások számlája	180	80	Lombard számla	80287	—
Ingatlan számla	1519	95	Letét számla	9000	—
Hadikölcsön számla	81997	—	Átmeneti kamat számla	2199	—
Letét számla	9000	—	Legelőbirtokosok számla	14492	27
Pénzüntézetli követeléseink	41189	26	Osztalék számla	3124	—
			Hitelezők számla	1115	66
			Nyereség	14738	13
	427889	64		427889	64

Veszteség. Veszteség- és nyereség számla. Nyereség.

Betétkamat számla	4829	60	Kamat számla	13629	40
10% betétkamat adó	482	96	Folyószámlai kamatok	2680	13
Adó számla	2406	47	Értékpapír kamat számla	620	—
Kamat számla	1216	80	Jutalék számla	3505	63
Fizetések számla	2026	67	Különféle nyereségek	23534	32
Költség számla	2012	03			
Leírás a kétes követelésekből	16256	82			
Nyereség	14738	13			
	43969	48		43969	48

Felsőittebe, 1918. március 14-én.

A pénztárért:

Raity Velimir s. k.,
pénztárnok.Rajity Lyuba s. k.,
igazgató--elnök.

A könyvelésért:

Grblíc s. k.

A fenti számlákat átvizsgáltuk és azokat helyesnek találtuk.

Felsőittebé, 1918. március 14-én.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Tóth Rezső dr., (hadba vonult)
elnök.

Raity Sztevan s. k.

Sztankov Filip s. k.

Tyoszity Mita s. k.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.

Egész
Félre
Negyed
Egy be

Nag

P
kongre
szerző
A
bolsevi

Ler

S z
Bukare
kedvez
A
román
ugyan,
M a r g lB u
kodásaB u
ponti h
irtak
vegyes
a belg
Ezzel tA
L o
válasz
meghata
határoz
való ha

Az

K o
meglep
legesek
vitatásB u
mondjál
Bajorors